

PILIURNIQ NUTAAMIK NUNAVUNMI AVIKTUQHIMAJUMI MIN'NGUIQHIRVIIT MALIGAT

APIRHUUTIT KIUDJUTAILLU

1. HUUQ AALANGUQTIRUMAJAT MALIGAT?

Tadja una *Aviktuqhimajumi Min'nguiqhirviit Maligat* atuqtauvakhimajuq hapkunanga Nunatsiamin uvani 1999. Nutaanguqtiqtajukhaq taimailuriangini:

- Nunatsiarmi pivikhaqarningit nanijaulajut iluani *Aviktuqhimajumi Min'nguiqhirviit Maligarmi* atuqtaulimaittut Nunavunmut piiqtajut;
- Tamna *Aviktuqhimajumi Min'nguiqhirviit Maligat* maliqajakhait iluaniitut haffumani Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa;
- Tamna *Aviktuqhimajumi Min'nguiqhirviit Maligat* maliqajakhait Ataani Inuit Aktuumattaaqtunit Ikajuutikhanut Angirutaa ukununga Aviktuqhimajumi Min'nguiqhirviit Nunavunmi Nunataarviup Iluaniittut;
- Tamna *Aviktuqhimajumi Min'nguiqhirviit Maligat* ilaliutihimajut haffumunga Inuit Qaujimajatuqangit;
- Tamna *Aviktuqhimajumi Min'nguiqhirviit Maligat* maliqajakhait kanatami uvalu nunarjuami pijakhanginik;
- Maligaliurvingmi piitliurutingit ihuaqhaqtauvaktut taimaatut maligat pijaangini nakuutqiatigut atuqtaujut/ihuarnikhaqjunik maligat aallani nunagijaujuni;
- Iluaniitut uvani *Aviktuqhimajumi Min'nguiqhirviit Maligat* pidjutiaqatut ajuqhautinik maligatigut idjuhiit unguvaqtaujut uvaluuniit uqautautik ihuaqhaqtaulutiklu;
- Nutaat aviktuqhimajumi min'nguiqhirviit Nunavunmi havaktaujaangini taimaali Havagviat Avatiliqijikkut ihuaqtumik aturiangini munaridjutikkut ataniudjutit uvalu maliqattiaqtaujukhanik pitqujahimajunik.

2. KITKUT ILAUJUKHAUVAT?

Nunaqaqtunit, angunahuaqtit, pulaaqtunut, anginiqaqtuq uqarlutit piliurninganik nutaamik Maligarmik. Tamna nuutaangujuq Maligaaq atuqtauniaqtuq tamainun aviktuqhimajumi min'nguiqhirviit Nunavunmi.

3. HUNANIK UQARNIAQIQ?

Kitutliqaak ajuqhautit pidjutiaqatut Aviktuqhimajumi Min'nguiqhirviinut aknginiqaqtut ilingnun. Ilangit ajuqhautauvaktut hamma:

- Kinamut, hunamutluuniit, aviktuqhimajumi min'nguiqhirviit atiqtauniaqat?
- Qanurittunik hulilukaarutikhanik pipkaktauniaqat aviktuqhimajumi min'nguiqhirvingmi?

- Hunajut hulilukaarutikhat atuqtautukhaungitun talvani nunaptingni min'nguiqhirvingmi?
- Kitkut munaqhiqkhauvat maliqattiaqtaujakhainik una *Aviktuqhimajumi Min'nguiqhirviit Maligat*?
- Hunanik akiligakhaqarniaqat ihuinaarutainun aviktuqhimajumi min'nguiqhirviit?

4. HUNAT NUTAAT AVIKTUQHIMAJUMI MIN'NGUIQHIRVIIT MALIGAUP PILIMAITPATIGIK?

- Pittailidjutaulimaittuq uvaluuniin pittaililugit aturniit Inuit uvalu Nunaqaqqaqtut anguniarnikkut pilaarutait;
- Havakhimaangitait Kavamatkut Nunavunmi piliurniatigut nutaamik aviktuqhimajumi min'nguiqhirvingmi;
- Piliulimaittuq tunngavinga piliurninnganut aadlatqiingujut munarittiaqtaudjutikhanik, imaaluuniit munarijaujunik najugainnik;
- Piliulimaittuq anguniarnirmik qaffiunikhainnik piliurlutikluuniit qullirutiqarninik atauttimut pittaaktainik anguniaqtaaktainik.

5. HUNAUA AVIKTUQHIMAJUMI MIN'NGUIQHIRVIK?

Nunavunmi Min'nguiqhirviit najugait havaktauhimajut ataani *Aviktuqhimajumi Min'nguiqhirviit Maligat* uvalu havaqatigiikhutik upalungaijaqhimajut uvalu munarijaujut hapkunanga Inunnarnit uvalu Kavamatkunin Nunavunmi, havaqatigiblugit aktuqtauhimajut nunallaat.

Nunavunmi Min'nguiqhirviit pidjutigijaat avikturnivut. Hapkaa quviagijavut najugait iqalukhiugiaptingni uvalu hiniktarviit, paungaqturviit, kiguutingirnaqtarviit, qajaqturviit uvaluuniit tiituruharviit. Nunat kuugaqaqtut uvalu ingilraviit tapkaa aulaarviuvaktut tausini ukiuni uvalu nunait hivuliptaa tangmaarviit qangaraaluk. Nunat aalangajut idjuhiit, uvaluuniit nunat nauniqaqaktut nauimajunik uvalu huradjat nirinirviit, hitiqarviit uvaluuniit aullaarviit. Nunallu upagakhavut piumajavut akhuurutigijumajavut aquijunun tautuktakhaat.

6. INUINNAIT ANGUNIAQTAAQQAT, IQALUKHIUQTAAQQAT, UVALU HINIKTARLUTIK UVANI AVIKTUQHIMAJUMI MIN'NGUIQHIRVINGNI?

Hii! Inuit anguniarnikkut pilaarutait hapffumani Aviktuqhimajumi Min'nguiqhirvingmi munarijaujut hapkunanga Nunavunmi Angirutaa uvalu Ataani Inuit Aktuani Ihuaqtit Angirutaa ukununga Aviktuqhimajumi Min'nguiqhirviit uvani Nunavut Nunataarviup Iluaniittut. Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa unalu Ataani Inuit Aktuani Ihuaqtit Angirutaa ukununga Aviktuqhimajumi Min'nguiqhirviit Nunavut Nunataarviup Iluaniittut munariplugit pilaarutait Inuit aullarangingnaqtumik nunamik aturnikhanik anguniarnikkut hulipkaidjutikhanik, haniqpani tangmarviit, igluqpannuat, hanaugakhat ujaqqat, pivikhanik, aallaniklu pidjutiaqtunik. Aviktuqhimajumi Min'nguiqhirviit hulaqtaujutit atuqtaujunun Nunaqaqqaqtunun anguniarnikkut pilaarutainik.

7. QANUQTUT AVIKTUQHIMAJUMI MIN'NGUIQHIRVIIT HAVAKTAUNIAQQA?

Aviktuqhimajumi Min'nguiqhirviit Nunavunmi havaktauhimajut pihimablugit hapkaa Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa uvalu havauhiit naunaiqtauhimajut uvani Ataani Inuit Aktuani Ihuaqtit

Angirutaa ukununga Aviktuqhimajumi Min'nguiqhirviit uvani Nunavut Nunataarviup Iluaniittut.

Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa ilitaqhijut pijumanikkut piliurninganut min'nguiqhirviit tapkua pidjutitqaqtut pitquhikkut uvalu idjuhiatigut ilitquhiit avikturiani, uvalu munariblugit Inuit pilaarutait aulahimaaqtumik aturnikhanik uvalu quviagiblugit min'nguiqhirviit uvalu aturnikhaniklu.

Ataani Inuit Aktuani Ihuaqutit Angirutaa ukununga Aviktuqhimajumi Min'nguiqhirviit Nunavut Nunataarviup Iluaniittut pitqujauhijut pivaliadjutikhanut angirutikhanullu upalungaijautiluanut Munaridjutikhanullu Upalungaijautikhat naunaiqtauhimajut tamainut min'nguiqhirvingmut. *Kajjausarviit:* Nunavunmi Min'nguiqhirviit Pinahuarutit naunaijattiaqhimajut havaktaunikkut atugakhaini uvalu maliktakhainik havauhikhangit.

8. HUNAUVAT AALANGADJUTAIT AVIKTUQHIMAJUMI, KANATAMI UVALU NUNAGJAUMI MIN'NGUIQHIRVIK?

Aviktuqhimajumi min'nguiqhirviit havaktauhimajut hapkunanga Kavamatkunin Nunavunmi munaridjutikhat nunaanik uvalu najuugainik tapkua akhuurnaqtut Inuinnarnun Nunavunmiunutlu. Aviktuqhimajumi min'nguiqhirviit havaqatigiikhutik upalungaijaqhimajut uvalu munarijaujut Nunavut Kavamatkut Havagviat Avatiliqijikkut, Nunavunmi Min'nguiqhirviit uvalu Taijauhijut Nunat Havagvia (NPSP), uvalu Nunallaani Havaqatigiiktut Upalungaijajit uvalu Munaqhidjutikhanut Katimajit (CJPMC) nunallaani ilaujut min'nguiqhirviinut. Nunavunmi Havaqatigiiktut Upalungaijautit uvalu Munaqhidjutikhanut Katimajit (NJPMC) tunihijut avikturiani-tamaini uqaudjinirmik upalungaijautini uvalu munaqhidjutikhainik tamainun avikturiani min'nguiqhirviit.

Kanadami Min'nguiqhirvik najugaangit tapkua munarijauvaktut imaalu munarijaujut Kavamatuqatkunit Kanadami. Kanadami kavamatuqatkut havaktait nunarjuami min'nguiqhirviit tamaini najugaini taimaali pulaaqtut aturiangini anginiqaharmik nunamik Kanadami. Kanadap Min'nguiqhirviit Nunavunmi munarijaujut hapkunanga Min'nguiqhirviit Kanadami uvalu Havaqatigiikhutik Min'nguiqhirvikkut Munaqhidjutikhanut Katimajit atauttiinun min'nguiqhirviingnut.

Haamlangit min'nguiqhirviit piliuqtaujut munarijaujullu haamlangit talvuuna haamlangit atan'ngujangit unalu Haamlangit unaluunniit Nunalipaujap Katimajingit.

9. HUNAUVAT IKAJUUTAIT HAPKUNUNGA NUNAVUNMI MIN'NGUIQHIRVIIT?

• **Maniliurnahuarnirmun:** Aviktuqhimajumi Min'nguiqhirvik akhuurutigijaat maniliurnikkut pivalianiq Nunavunmi haffumuuna nanminiqaqutut pijakhainik uvalu havaanik aquinikkut uvalu min'nguiqhirviit munaridjutikhainik.

• **Pitquhikkut:** Nunavunmi Min'nguiqhirviit munarittiaqtaudjutikhanik uvalu akhuurutigiblugit Inuit ilitquhiit uvalu pitquhiitlu. Hapkua nunat anginiqaqutut itqaumadjutikhainik hapkununga Inuit ilitquhiit tapkua atuqtauvaqhimajut qangaraalungmit taimanimit, uvalu nunat tapkua aulahimaaqtut atuqtaublutik Nunavunmiunin iqalukhiuriamingni, anguniariamingni, unaguihiriaringni uvalu tangmaarviitlu. Inuit Pitquhiinik

qaujimanirmik uqautauvaktuq nunallaani huliviujuni, imaalu aallatqiiktunik iliharnikkut iliharvikhanik.

• **Idjuhiit:** Nunavunmi Min'nguiqhirviit pihimanahuaqhugit munariglugitlu huradjaat najugait, piniqtut nunangit, uvalu pitquhikkut atuqtauvaqhimajut nunangit. Munaqhidjutikhangit uvalu qaujihainirmik pidjtaujut ikajuutikhat min'nguiqhirviit atan'ngujait kangiqhijaangini uvalu mikhijuumirlugit aktuutauvaktut hilaup aalanguqtirnianun uvalu atuqpalaariangani nunakput.

• **Hulilukaarutikkut:** Piniqtuq nuna tamaini Nunavunmi Min'nguiqhirvingmi takunaqtut ihumagijait pulaaqtunun uvalu nunaqatut inuit aadjikkiiktut. Nunallaani ilaujut akhuuqhajaujut aulahimaaqtumik aturlugit inmi aviktuqhimajumi min'nguiqhirvingmiik pitquhikkut hulidjutinun pulaaqtiqaqtilugit aturiangini hiniktagiamingni, pihuujaqhutik uvalu aalat ulapqinikkut hulilukaarutit.

MALIQAQJAKHARILIQTATIT TADJA!

Tamna *Aviktuqhimajumi Min'nguiqhirviit Maligat* titiraqtauliqtut, uvalu Kavamatkut Nunavunmi tuhaajumajut ilingnin!

Puiguqtailutit ikajuutikharnik uqautigilugit piliurvikhanik haffumunga anginiqaqutunik maligatigut.

Takulugu qaritaujaliqidjutikput:

<http://www.nunavutparks.ca/consultations>

Qaritaujakkut titiravikhatit uvunga: parks@gov.nu.ca

Titirarvigilugit uvunga:

**Nutaaq Nunavunmi Aviktuqhimajumi
Min'nguiqhirviit Maligat**

Havagviat Avatilirijitkut
P.O. Box 1000, Station 1340
Iqaluit Nunavut X0A 0H0

